

ປ່ອຍນົກ

ໂຮມເລື່ອງສັ້ນຂອງ ບຸນທະນອງ ຊົມໄຊຜົນ
ເລື່ອງສັ້ນຮາງວັນຊີໂຣຕ໌ "ກະດູກອະເມຣິກາ"

FREEING BIRDS

STORIES BY BOUNTHANONG XOMXAYPHOL

SEA WRITE AWARD STORY :
AMERICAN BONES

LAODOUANGDEUANE
Publishing House

ປ້ອຍນົກ

ໂຮມເລື່ອງສັ້ນຂອງ ບຸນທະນອງ ຊົມໄຊຜົນ
ເລື່ອງສັ້ນຮາງວັນຊີໂຣຕ໌ "ກະດູກອະເມຣິກາ"

FREEING BIRDS

STORIES BY BOUNTHANONG XOMXAYPHOL

SEA WRITE AWARD STORY : AMERICAN BONES

ສາທິດພິມ
ລາວດວງເຕືອນ

ປ່ອຍນົກ

ໂຮມເລື່ອງສັ້ນຂອງ ບຸນທະນອງ ຊົມໄຊຜົນ

FREEING BIRDS

Stories by Bounthanong XOMXAYPHOL

ຕິດຕໍ່ / Contact :

facebook.bounthanong xomxayphol

Email: xomxayphol@hotmail.com

P.O.Box: 4547, Vientiane , Lao PDR

Mob: (856 20) 5540 8783

ສະຫງວນລິຂະສິດ 2011 ໂດຍ ບຸນທະນອງ ຊົມໄຊຜົນ

©Copyrights 2011 by Bounthanong XOMXAYPHOL

ພິມຄັ້ງທຳອິດ ກັນຍາ 2011 ຈຳນວນ 2.000 ເຫຼັ້ມ

First printing September 2011 2.000 copies

ໃບອະນຸຍາດຂຶ້ນທະບຽນ 217 ພຈ 05072011

ຄະນະບັນນາທິການ: ບັນຍາ ພັນທະພານິດ

ສິນທະມາລາ ລານາວັນ

Editors: Panya PHANTHAPHANITH

Sinthamala LANAVANH

ບັນນາທິການຝ່າຍສິລປ໌: ພູມະລິນ ຊົມໄຊຜົນ

Art Editor: Phoumaline XOMXAYPHOL

ຜູ້ຈັດການດ້ານບັນຊີແລະການຕະຫຼາດ: ອຸດົມການ ຊົມໄຊຜົນ

Accounting & marketing Manager: Oudomkane XOMXAYPHOL

ອອກແບບ-ຈັດໜ້າ: Black & White Studio

Art work by: Black & White Studio

ພິມທີ່ Printed by Phaxay Graphic

ສາລະບານ

CONTENTS

ຄຳນຳຂອງສຳນັກພິມລາວດວງເດືອນ

ປ່ອຍນົກ	9 - 15
FREING BIRDS	17 - 23
ກະດູກອະເມຣິກາ	25 - 33
AMERICAN BONES	35 - 44
ຮ້ານເຫຼົ້າແຄມປ່າຊ້າ	45 - 55
A BAR AT THE EDGE OF A CEMETERY	57 - 65
ມະນຸດເອີຍ! ຂ້າຜູ້ນ້ອຍຂໍຫາຍໃຈນຳແດ່	67 - 69
OH! MEN...MAY I BREATHE	71 - 73
ຂອງແກ້ມ	75 - 77
SOMETHING TO MUNCH WITH DRINKS	79 - 82
ເຈ້ຍອະນາໄມ	83 - 86
TOILET PAPER	87 - 91
ໄຫກະດູກ	93 - 98
JAR OF BONES	99 - 105

ສາມັກພິມ

ລາວດວງເດືອນ

ຄໍານໍາຂອງສໍານັກພິມລາວວາງເດືອນ

ທຸກເຫດການ ແລະ ຄວາມເປັນໄປຂອງມະນຸດຊາດຍ່ອມຖືກບັນທຶກໄວ້ດ້ວຍຫຼາຍຮູບແບບບໍ່ວ່າທາງກົງ ແລະ ທາງອ້ອມ, ແພ້ວທາງແຫ່ງຍຸກສະໄໝ ໄດ້ສະທ້ອນຄວາມແຕກຕ່າງຂອງສັງຄົມທີ່ເດັ່ນຊັດ, ການກັດເຊາະ ແລະ ຫຼ້ຍຫຼ້ຽນໄປຂອງການເວລາ. ແມ່ນຢູ່ດອກວ່າບໍ່ສາມາດເອີ້ນຄືນກັບມາໄດ້ແຕ່ມີໃຜແດ່ທີ່ປະຕິເສດໄດ້ວ່າສິ່ງທີ່ການເວລາລາກແກ່ເອົາໄປນຳນັ້ນກະໂຕການເວລາເອງກະຍັງບໍ່ສາມາດເອົາໄປໄດ້ທັງໝົດ, ເລື້ອງບາງເລື້ອງມັນຍັງລີ້ຊ່ອນຢູ່ໃນຄວາມຊົງຈໍາຂອງໃຜຫຼາຍຄົນ ຫຼື ສອດແຊກຢູ່ຕາມສອກຫຼືບຂອງສັງຄົມ ແລະ ພ້ອມຈະອອກມາຢາມ ຫຼື ທວງຖາມສັນຍາທີ່ໃຜຜູ້ໜຶ່ງເຄີຍລັ່ນປາກ...

ຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ສຶກເປັນກຽດຢ່າງຍິ່ງທີ່ໄດ້ມີໂອກາດມາຂຽນຄໍານໍາໃຫ້ກັບປຶ້ມໂຮມເລື້ອງສັ້ນເຫຼັ້ມຫຼ້າສຸດຂອງນັກປະພັນຜູ້ຜ່ານຫຼາຍພັນທົນຫຼາຍແດດຢ່າງອາຈານ ບຸນທະນອງ ຊົມໄຊພົນ. ຂ້າພະເຈົ້າຂໍອະນຸຍາດໃຊ້ຄໍາວ່າ "ອາຈານ" ເຖິງແມ່ນເພິ່ນຜູ້ນີ້ຈະບໍ່ໄດ້ຂຶ້ນຫ້ອງສິດສອນຫຍັງຂ້າພະເຈົ້າຢ່າງເປັນເລື້ອງເປັນລາວກໍ່ເທາະ! ແຕ່ຂ້າພະເຈົ້າຍອມຮັບວ່າອິດທິພົນແຫ່ງປາຍປາກກາຂອງເພິ່ນນີ້ລະຄືເຫດພົນຫຼັກທີ່ຊຸກດັນໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າກ້າວສູ່ອາຊີບຄົນຈັບປາກກາຂຽນໜັງສື ແລະ ກໍ່ຢູ່ກັບມັນມາກວ່າ 20ປີ ແລ້ວ.

"ປ່ອຍນົກ" ປຶ້ມທີ່ທ່ານຈັບອ່ານຢູ່ນີ້ຖືໄດ້ວ່າເປັນປຶ້ມໂຮມເລື້ອງສັ້ນອີກເຫຼັ້ມໜຶ່ງ ທີ່ມີຄຸນຄ່າທີ່ນັກອ່ານຄວນມີໄວ້ເປັນເຈົ້າຂອງໂດຍສະເພາະກໍ່ແມ່ນແຜນປາກກາຂອງ ທ່ານບຸນທະນອງ ຊົມໄຊພົນ ຍິ່ງບໍ່ຄວນພາດ.7 ເລື້ອງສັ້ນທີ່ຖືກຮິບໂຮມເຂົ້າມາໄວ້ໃນປຶ້ມເຫຼັ້ມນີ້ຖືເປັນຕັບປືຂອງວັນນະກໍາແຫ່ງຍຸກສະໄໝຂອງເພິ່ນທີ່ສະທ້ອນຄວາມເປັນໄປຂອງມວນມະນຸດຊາດທີ່ດີ້ນຣົນຕໍ່ສູ້ທັງທີ່ຕ້ອງການອໍານາດບາດໃຫຍ່, ສັກສີບາລະມີ ແລະ ການດີ້ນຣົນ

ເພື່ອຄວາມຢູ່ລອດຂອງປາກທ້ອງໃນຍາມທີ່ສະພາບການອັດຕະຄັດຂັດສົນ
ຫຼຽວຫາໃຜບໍ່ເຫັນ. ເລື່ອງສັບແຕ່ລະເລື່ອງເຖິງແມ່ນວ່າຈະສຽບຫັນແທງນີ້
ຢູ່ພໍສົມຄວນ ແຕ່ທັງໝົດກໍ່ມີເຫດຜົນໃນໂຕ, ໃຫ້ແຈ້ງຄິດຈາກຄວາມເປັນຈິງ
ຂອງສັງຄົມເຈືອຈານກັບຄວາມເປັນວັນນະກຳທີ່ຮ່ວມສະໄໝໂດຍແທ້ທີ່ມີ
ທັງໂກດແຄ້ນ, ທັກທ້ວງທວງຖາມ, ອາລົມເສົ້າ, ຄວາມຮັກ, ອາລົມເຫງົາ
ແລະ ຄວາມປ່ຽວພອຍ, ເພິ່ງກໍ່ຍັງຢອດເລື່ອງຕະຫຼົກໂປກຮາໃຫ້ໄດ້ອົມຍິ້ມ
ແມ່ນກະທັ່ງໃນຍາມຂັດສົນຮົນຮ້ອນ. ທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ສະທ້ອນໃຫ້ເຫັນຮູບແບບ
ການຂຽນອັນໂດດເດັ່ນເປັນເອກະລັກສະເພາະໂຕຂອງ ທ່ານບຸນທະນອງ ຊົມ
ໄຊຜົນ. ເຖິງແມ່ນວ່າເລື່ອງສັບແຕ່ລະເລື່ອງຈະຖືກຂຽນຂຶ້ນໃນຍຸກສະໄໝ,
ສະພາບການ ແລະ ວັນເວລາທີ່ແຕກຕ່າງກັນ, ບາງເລື່ອງຂ້າພະເຈົ້າເຄີຍ
ອ່ານຕັ້ງແຕ່ສະໄໝທີ່ຍັງເປັນນັກຮຽນມັດທະຍົມປາຍ (ອຸດົມສຶກສາ) ແຕ່ກັບ
ມາອ່ານເທື່ອນີ້, ໃນສະພາບການ ແລະ ຍຸກສະໄໝທີ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງໂດຍສິ້ນ
ເຊີງນັ້ນມັນກໍ່ຍັງໃຫ້ຮິດຊາດແຖມຍັງໃຫ້ມູມມອງໃໝ່ໃນຄວາມເຂົ້າໃຈ, ເປັນ
ການເປີດໂລກະທັດໃໝ່ທີ່ຕ່າງອອກໄປ. ຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າວັນນະກຳທີ່ດີ, ນອກຈາກ
ຈະໃຫ້ຄວາມເພິນຈິດແກ່ຜູ້ອ່ານແລ້ວຍັງເປັນການບັນທຶກໜ້າປະຫວັດສາດ
ອີກຮູບແບບໜຶ່ງທີ່ປຶ້ມປະຫວັດສາດໂດຍທົ່ວໄປບໍ່ຢາກບັນທຶກໄວ້. ຂ້າພະເຈົ້າ
ຮູ້ສຶກດີໃຈທີ່ເລື່ອງສັບຈຳນວນນີ້ໄດ້ຮັບການຮວມເປັນເຫຼັ້ມອີກເທື່ອໃໝ່, ຢ່າງ
ນ້ອຍກໍ່ເພື່ອໃຫ້ເພື່ອນນັກອ່ານໄດ້ຮູ້ຮອນຫາອະດີດທັງທີ່ແສນຫວານ ແລະ
ຂົມຂຶ້ນໃນຍຸກປາກກັດຕີນຖີບ, ອີກທັງເປັນການສະທ້ອນ ແລະ ທວງຖາມ
ສັດຈະທາງສັງຄົມໃນຍຸກໂລກາພິວັດ, ຂະນະດຽວກັນກໍ່ເພື່ອໃຫ້ນັກອ່ານຮຸ້ນ
ໃໝ່ໄດ້ຮັບຮູ້ເຖິງເລື່ອງລາວບາງຍ່ານຂອງແພ່ວທາງການກ້າວເດີນຂອງ
ສັງຄົມຕ່າງຍຸກເຊິ່ງກວ່າຈະມາຮອດມື້ນີ້ບິດອນມານດາ, ປຸ່ງອ່າຕາທວດຕ້ອງ
ເສຍເລືອດເນື້ອ, ຕ້ອງອົດກັ້ນພັນຝ່າງນານາເລື່ອງລາວ.

ກໍ່ຫວັງວ່າປຶ້ມໂຮມເລື່ອງສັບຊຸດ "ປ່ອຍນົກ" ນີ້ຈະເຮັດໜ້າທີ່ຂອງ
ມັນຢ່າງສົມບູນແບບໃນຖານະຜູ້ແຕ້ມພັນເທິງເຫດການໃນໜ້າປະຫວັດສາດ,
ໃຫ້ຄວາມເພິນຈິດ ແລະ ໃຫ້ແຈ້ງຄິດທີ່ດີກັບຜູ້ອ່ານທັງຮຸ້ນເກົ່າ ແລະ ຮຸ້ນໃໝ່..

ໃນບາງສຳນັກພິມລາວດວງເດືອນກໍ່ຂໍຝາກຜົນງານປຶ້ມເຫຼ້ມປະຖົມມະຮິກນີ້
ໄວ້ດ້ວຍຈົບກວ່າຈະມີເຫຼ້ມອື່ນໆຄອດຕາມອອກມາໃນບໍ່ຊ້າ.

ຫົວໜ້າບັນນາທິການ

ປັນຍາ ພັນທະພານິດ

“ກາເວົ້າ, ໃຫ້ຄິດເສຍວ່າ ນົກເຂົາທັງສອງຈະຕ້ອງພົບຄວາມສຸກເມື່ອ
ໄດ້ບິນຂີ້ນສູ່່ທ້ອງຟ້າແຫ່ງຄວາມຮັກ. ພາຍໃຕ້ແສງແດດແຫ່ງຄວາມຫວັງ” ພູ
ເຂົາເວົ້າຂີ້ນໃນຂະນະທີ່ຈັບເອົານົກອອກຈາກກຸ້ມ. ເອົາມີລູບປີກຂອງມັນ
ຄ່ອຍໆ ແລ້ວກໍວາງມືໃຫ້ນົກພິປິກບິນຂີ້ນສູ່່ທ້ອງຟ້າ.”

ປ່ອຍນົກ

ຕົກຮອດຍາມເດືອນຫ້າແສງແດດແພດເພົາ, ເຮັດໃຫ້ອາກາດອົບເອົ້າ. ຫາດຊາຍແຄມສາຍນ້ຳ ທີ່ໄຫຼຜ່ານຕົນບ້ານກໍຢືດຕົວອອກອ່າວໄກ. ຊຸມເດັກນ້ອຍພາກັນເປື້ອຍຕົນ ແລະ ເປື້ອຍຄຶງແລ່ນຫຼິ້ນເທິງຫາດຊາຍແຄມນ້ຳ. ພວກເຂົາໄລ່ຢອກກັນ, ເອົາດິນຊາຍຫວ່ານໃສ່ຫົວກັນແລ້ວກໍພາກັນໂຕນລົງໃນສາຍນ້ຳທີ່ໃສເຢັນ.

ຫົວລົມແລ້ງພັດມາຮູດໃດ ກໍຫອບເອົາອາຍຮ້ອນເປັນກ້ອນເປັນໂງ່ນມານຳ. ວ່າວສີແດງສີຂຽວບິນແອະບິນແອ່ນເມື່ອຕ້ອງຫົວລົມແຮງ.

ກາເວົ້າກັບມາຫາດຊາຍແຫ່ງນີ້ອີກເທື່ອໜຶ່ງ.

ທຸກປີພໍຮອດກຸດສົງກາບ, ນາງຈະຕ້ອງກັບມາຫາດຊາຍແຄມນ້ຳແຫ່ງນີ້. ມາເທື່ອນີ້ກໍດັ່ງດຽວກັບເທື່ອກ່ອນໆມາຖືຕຸ້ມນົກເຂົ້າມາພ້ອມ. ໃນຕຸ້ມນົກເຂົ້າ ຜົວເມຍຄູ່ໜຶ່ງ.

ນາງຍ່າງໄປຕາມຫາດຊາຍ... ແນມເບິ່ງເດັກນ້ອຍທີ່ພວມໄລ່ຢອກກັນ, ແນມເບິ່ງແສງປະກາຍລະຍົບລະຍັບ ຂອງແສງແດດເທິງໜ້ານ້ຳ, ແນມເບິ່ງ ວ່າວສອງອັນທີ່ພວມຈັ້ງຕົວຢູ່ເທິງຟ້າ... ນາງຄິດຮອດເຂົາ.

ມື້ນີ້ຂອງປີກ່ອນໆຜ່ານມາ, ນາງມີເຂົາຢູ່ແນບຂ້າງ.

ແຕ່ມື້ນີ້ມີພຽງຄວາມວ່າງເປົ່າເທົ່ານັ້ນເປັນເພື່ອນນາງ.

ຄາວຍັງເປັນເດັກນ້ອຍ, ນາງກັບເຂົາເຄີຍມາແລ່ນຫຼິ້ນເທິງຫາດຊາຍ ແຫ່ງນີ້. ຮອດຍາມເອົາຄວາຍເຂົ້າແຫ່ງ ເຂົາເຈົ້າກໍຍັງລົງອາບນ້ຳພ້ອມກັບ ຄວາຍບັກຕູ້ເຂົາເລ. ມື້ລົມດີ, ພວກເຂົາກໍພາກັນມາແລ່ນວ່າວປ່ອຍວ່າວເສັ້ງ ກັນ. ເຂົາເຄີຍຢອກລໍ້ແລະເຮັດໃຫ້ນາງຮ້ອງໄຫ້ຟຸ່ມຟາຍນ້ຳຕາ ດ້ວຍການຕັດ ເຊືອກວ່າວ, ເຮັດໃຫ້ວ່າວຂອງນາງປົນເຈັດໝີໄປຕາມສາຍລົມ. ວັນເວລາ ແຫ່ງຄວາມໂຮ່ດຽງສາເຫຼົ່ານັ້ນໄດ້ຜ່ານໄປຄືສາຍນ້ຳ ແຕ່ຮູບພາບທັງມວນຍັງ ຄົງສະຫຼັກໄວ້ໃນຄວາມຊົງຈໍາຂອງນາງ.

ກາເວົ້າບໍ່ອາດຫຼົງລືມ ຍາມເມື່ອທັງສອງເລີ່ມສອນບ່າວສອນສາວ ເຂົາ ເຈົ້າມັກພາກັນມາຫຼິ້ນຫາດ, ເອົາດິນຊາຍຫວ່ານໃສ່ກັນ, ຫວິດນ້ຳໃສ່ກັນ ແລະ ເຄີຍກໍພະຊາຍຍາມກຸດສົງກາບ. ນົກແຕ່ລະຄູ່ຊຶ່ງທັງສອງນຳມາປ່ອຍໃຫ້ເປັນ ອິດສະຫຼະໃນແຕ່ລະປີ ເປັນຜົນບຸນອັນໜຶ່ງຊຶ່ງສ້າງຮ່ວມກັນ ແລະ ຍັງເປັນສິ່ງ ເຕືອນໃຈອີກວ່າ: ສັນຕິສຸກແລະອິດສະຫຼະພາບເທົ່ານັ້ນຄືຄວາມຫວັງ, ຄືສິ່ງຄ້າ ປະກັນຄວາມຮັກແລະຊີວິດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

“ກາເວົ້າ, ໃຫ້ຄິດເສຍວ່າ ນົກເຂົ້າທັງສອງຈະຕ້ອງພົບຄວາມສຸກເມື່ອ ໄດ້ປົນຂຶ້ນສູ່ທ້ອງຟ້າແຫ່ງຄວາມຮັກ, ພາຍໃຕ້ແສງແດດແຫ່ງຄວາມຫວັງ” ພູ ເຂົາເວົ້າຂຶ້ນຂະນະທີ່ຈັບເອົານົກອອກຈາກຕຸ້ມ, ເອົາມືລູບປີກຂອງມັນຄ່ອຍໆ ແລ້ວກໍວາງມືໃຫ້ນົກພີປີກປົນຂຶ້ນສູ່ທ້ອງຟ້າ.”

ຜົນບຸນສ້າງໄວ້, ຄວາມຜັນທີ່ມີສອງຄູ່ພ້ອມກັນປັ້ນຂຶ້ນມານັ້ນໄດ້ສະຫຼາຍ

ໄປໝົດສິ້ນ-ມັນສະຫງ່າຍໄປຄືກັນກັບຮູບໝາກຫົວໃຈຊຶ່ງເຂົາເຈົ້າໄດ້ຂີດແຕ້ມ
ໄວ້ເທິງຫາດຊາຍ ແລ້ວຖືກຄື້ນນ້ຳກິນເອົາໄປຈົນໝົດສ້ຽງ. ເຫຼືອພຽງຮອຍອາ
ໄລໄຜ່ຜັນຫາກັນເທົ່ານັ້ນທີ່ເປັນຊາກອະດີດປະໄວ້ກາງຫົວໃຈ.

ທັງສອງເປັນບ່າວສາວຊາວໄຮ່ຊາວນາ, ດຳລົງຊີວິດຢູ່ທ່າມກາງກ້ອນ
ຂີ້ໄຖ ແລະ ກິ່ນສາບຄວາຍ, ທ່າມກາງສາຍລົມ ແລະ ແສງແດດຂອງບ້ານບ່າ
ຂາດອນທີ່ອຸດົມສົມບູນດ້ວຍຫ້ວຍນ້ຳ, ພູຜາປ່າໄມ້ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະ
ຊາດ. ການຂຸດຄົ້ນປ່າໄມ້ຂອງໂຮງເລື່ອຍນາຍທຶນເຮັດໃຫ້ທົ່ວທັດທຳມະຊາດ
ແຫ່ງນີ້ເສຍຮູບໂສມ. ພູຜາທີ່ເຄີຍຂຽວງາມກາຍເປັນພູຫົວໂລ້ນ.

ເຖົ້າແກ່ໂຮງເລື່ອຍ ແລະ ຮ້ອຍເອກພວງຄຳ, ຜູ້ມີອິດທິພົນໃນແຖບນີ້,
ທຽວມາຕິດຕໍ່ພົວພັນເລື່ອງຕັດໄມ້ນຳພໍ່ບ້ານຢ່າງເປັນປະຈຳ. ເນື່ອງຈາກວ່າ
ການປ່າໄມ້ ແລະ ຂົນສົ່ງໄມ້ເປັນອາຊີບທີ່ມີລາຍໄດ້ດີພໍສົມຄວນ, ຊາຍໜຸ່ມໃນ
ບ້ານຈຳນວນບໍ່ໜ້ອຍໄດ້ປະວາງວຽກໄຮ່ການສວນເພື່ອມາສະໝັກຂາຍແຮງ
ງານ. ພູເຂົາໄດ້ເປັນຄົນຂັບລົດໄມ້, ສົ່ງໄມ້ທ່ອນຈາກຊົນນະບົດຫາເຂດຊານ
ເມືອງ.

ລາຍໄດ້ຄອບຄົວພໍ່ບ້ານຈານຜາເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງບໍ່ໜ້າເຊື່ອ.

ທຸກຄັ້ງທີ່ເຖົ້າແກ່ຊົງ ແລະ ຮ້ອຍເອກພວງຄຳຂຶ້ນເຮືອນມາ ລາວກໍເປັນ
ກະລົກກະລົນ, ຍ້າງແຕ່ການຕ້ອນຮັບບໍ່ສົມໝັ້ງສົມຕາ.

“ແມ່ອີ່ນາງເອີຍ! ເອົາໄກ່ອີ່ລາຍຢູ່ລົກມາຕົ້ມໄວໆ”

“ບັກເຖົ້າເອີຍ! ມືງແລ່ນໄປຊື້ເຫຼົ້າເດັດເຮືອນອາແພງມາໃຫ້ພໍ່ຈັກແກ້ວ
ດູ”

“ອີ່ກາເວົ້າເອີຍ! ຮີບເອົານ້ຳເອົາໄໝມາຕ້ອນຮັບເຖົ້າແກ່ກັບທ່ານຮ້ອຍ
ເອກໄວໆແດ່”

ນັ້ນແມ່ນສຽງສັ່ງການຂອງພໍ່ບ້ານ. ແລ້ວທຸກຄົນໃນຄອບຄົວກໍເປັນສົນໆ
ສົມຜູ້ເຖົ້າເຄີຍວ່າ ຊ້າງເຂົ້ານາ ພະຍາເຂົ້າບ້ານ.

ມາເຮືອນແຕ່ລະເທື່ອ, ເຖົ້າແກ່ຊົງມັກມີຂອງຕ້ອນຕິດໄມ້ຕິດມືມານຳ.
ບາງຄັ້ງບາງຄາວເຖົ້າແກ່ຊົງກໍເອົາລົດເກ່ງມາຕ້ອນມາຮັບເອົາຄອບຄົວພໍ່
ບ້ານໄປລ່າະຫຼິ້ນໃນເມືອງ ເພື່ອຊື້ເຄື່ອງຂອງທີ່ຕະຫຼາດແລະເຂົ້າກິນອາຫານ

ລາຄາແພງໃນພັດຕາຄານ. ກ້າວໄກໄປກວ່ານັ້ນ, ເຖົ້າແກ່ຍັງຊັກຊວນອວນກາ
ເວົ້າຜູ້ຊຶ່ງເຂົາຮັກຄື "ລູກສາວ" ໄປຂີ່ລົດຫຼິ້ນສອງຕໍ່ສອງເລື້ອຍໆ.

ກາເວົ້າບໍ່ອາດຫຼົງລືມ-ຈະຫຼົງລືມບໍ່ໄດ້ໃນຊົ່ວຊີວິດຂອງນາງກໍຄືຄວາມ
ພາດພັ້ງຄັ້ງທຳອິດ ທັງເປັນຄວາມພາດພັ້ງຄັ້ງດຽວທີ່ພາໃຫ້ນາງຕ້ອງສູນເສຍ
ທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງນັບຕັ້ງແຕ່ຄວາມສາວ, ຄວາມຫວັງ ແລະ ຄວາມຮັກ. ພິດຮ້າຍ
ຂອງຢາປຸກກາມາລົມໄດ້ເຮັດໃຫ້ນາງໝ້າມິດຕາມົວ ແລະ ເສຍຕົວໃຫ້ເຖົ້າແກ່
ຊຶ່ງ. ນາງຖືພາຕັ້ງທ້ອງກັບເຖົ້າແກ່ຊຶ່ງ-ຂ້າວລີນີ້ເຮັດໃຫ້ໂລກນີ້ແຄບເຂົ້າເທົ່າ
ໃບຂາມສຳລັບນາງ. ນາງບໍ່ກ້າສູ້ໝ້າກັບໄທບ້ານ ກັບຊາຍທີ່ຕົນຮັກ. ແລ້ວນາງ
ຕ້ອງຈຳໃຈຈາກບ້ານນາໄປ.

ໄປຢູ່ວຽງຈັນບໍ່ທັນດົນນາງກໍໄດ້ຍິນຂ່າວວ່າ ພູເຂົາໄດ້ໂຕນເຂົ້າປ່າໄປ
ຫາແນວລາວຮັກຊາດແລ້ວ.

ຄິດມາຮອດບ່ອນນີ້... ນັ້ນຕາເມັດທຳອິດຂອງກາເວົ້າເຈື່ອນພັງຈາກ
ເບົ້າຕາ, ໄຫຼລົນລົງມາຕາມຮ່ອງແກ້ມ.

ກຸດສົງການ! ກຸດສົງການຂອງເມຍນ້ອຍເຖົ້າແກ່ໂຮງເລື້ອຍກໍຄືການ
ຈູງແຂນລູກເຂົ້າວັດ, ສົງນ້ຳພະ, ອະທິຖານໃຫ້ພັນທຸກຫາຍໂສກ, ປ່ອຍນົກປ່ອຍ
ປ່າໃຫ້ເປັນອິດສະຫຼະ. ນາງເຮັດແນວນັ້ນມາບໍ່ເວັ້ນແຕ່ລະປີ ແຕ່ຄວາມທຸກ
ໂສກກໍຍັງເປັນຕ່ອນເປັນໂຕຢູ່ຄືເກົ່າ!

ກາເວົ້າກັບມາບ້ານນາໃນມື້ນີ້ ນາງມີອິດສະຫຼະພາບເຕັມຕົວ ບໍ່ແຕກ
ຕ່າງຫຍັງ ກັບນົກເຂົາທີ່ຖືກປ່ອຍອອກຈາກຕຸ້ມເຫຼັກແລ້ວແຕ່ນາງຍັງເປັນນົກ
ເຂົາທີ່ຂາດຄູ່.

ນາງຍ່າງໄປຢ່າງດຽວດາຍບົນຫາດຊາຍທີ່ກວ້າງໄກ.

ນາງຍົກຕຸ້ມນົກຂຶ້ນມາແລ້ວເວົ້າກັບນົກວ່າ:

“ພວກເຈົ້າຈະມີແຕ່ຄວາມສຸກແລ້ວບາດນີ້... ທັງສອງພວກເຈົ້າຈະໄດ້
ບິນສູ່ທ້ອງຟ້າແຫ່ງຄວາມຮັກ, ພາຍໃຕ້ແສງແດດແຫ່ງຄວາມຫວັງ! ແລ້ວຂ້ອຍ
ເດ? ມື້ໃດຈິ່ງຈະໄດ້ພົບຄວາມສຸກທີ່ແທ້ຈິງຄືພວກເຈົ້າ?”

ທ່າມກາງຄວາມອົບເອົ້າຂອງຫາດຊາຍ ແລະ ຄວາມປ່ຽວພອຍຂອງ
ຫົວໃຈ... ມີສຽງຂອງໃຜຜູ້ໜຶ່ງເອີ້ນຂຶ້ນຢູ່ທາງຫຼັງນາງວ່າ “ກາເວົ້າ!”

ນັກຮົບປະຕິວັດຜູ້ໜຶ່ງພວມແລ່ນຜ່າອາຍແດນມາຫາບາງ!

ກາເວົ້າບໍ່ເຊື່ອສາຍຕາຕົວເອງ. ບໍ່ແມ່ນບາງຜົນໄປແລ້ວຫວະ?

“ກາເວົ້າ!” ເຂົາເອີ້ນສຽງດັງກວ່າເກົ່າ.

“ອ້າຍພູເຂົາ!”

ຕຸ້ມນົກເຂົາໄດ້ຫຼຸດຈາກມືນາງແຕ່ຍາມໃດກໍບໍ່ຮູ້.

ບາງແລ່ນອອກໄປຫາເຂົາໄດ້ພຽງສີ່ຫ້າໂຢ່ບແລ້ວກໍຢຸດກັບທີ່! ຮອຍຍິ້ມຕົກຫຼົ່ນໄປຈາກຮົມສົບ. ຄວາມເສົ້າພູຂຶ້ນມາໃນແກ້ວຕາຂອງບາງ.

“ກາເວົ້າ! ນ້ອງເປັນຫຍັງໄປ ນ້ອງບໍ່ດີໃຈຫວະທີ່ໄດ້ພົບອ້າຍ?”

ບາງກັ້ມເບິ່ງເຄື່ອງແບບສີຂຽວໃບຕອງ, ແນມເບິ່ງໃບໜ້າທີ່ຄົມຄາຍ, ແນມເບິ່ງເນື້ອໜັງສີແດດໄໝ້, ແນມເບິ່ງປີນອກກາທີ່ເຂົາພາຍຢູ່ບ່າ... ນ້ຳຕານາງໄຫຼຫຼັງປີ້. ບາງຢາກຖະຫຼາຕົວເຂົ້າສູ່ອ້ອມກອດຂອງເຂົາແຕ່ບາງບໍ່ອາດເຮັດແນວນັ້ນໄດ້.

“ກາເວົ້າ, ອ້າຍຄອງຄອຍມື້ນີ້ໄດ້ຫຼາຍປີມາແລ້ວ! ອ້າຍດີໃຈທີ່ໄດ້ພົບນ້ອງ ນ້ອງເປັນຫຍັງຈຶ່ງເສົ້າໂສກແນວນັ້ນ?”

ບາງຫັນຫຼັງໃສ່ເຂົາ.

“ນ້ອງບໍ່ແມ່ນກາເວົ້າຄົນເກົ່າອີກແລ້ວ... ນ້ອງມີແຕ່ຄວາມຊົ່ວຊາມ, ຄວາມໜ້າຂີ້ດຽດ, ຄວາມໜ້າຂະຍະຂະແຫຍງ... ນ້ອງບໍ່ຄູ່ຄວນທີ່ຈະພົບໜ້າພີ່ຕາອ້າຍອີກ!”

ທັງສອງຍືນໜ້າຕໍ່ໜ້າ, ຖິ້ມແສງຕາໄປທີ່ປາຍຕີນຕົນເອງ, ມິດມີຊີຊອມຕັ້ງດົນເຕີບກ່ອນທີ່ພູເຂົາຈະກ່າວຂຶ້ນວ່າ:

“ເວລາກຳລັງຮັກຊາດໄດ້ໄປປະຈຳການທີ່ວຽງຈັນເພື່ອກຽມຍຶດອຳນາດ, ອ້າຍກໍພະຍາຍາມຫາໂອກາດໄປພົບນ້ອງຢູ່ແຕ່... ໂອກາດຍັງບໍ່ອຳນວຍ. ອ້າຍທັງຕື່ນເຕັ້ນດີໃຈເມື່ອຮູ້ຂ່າວວ່າຄົນງານຢູ່ໂຮງເລື່ອຍໄດ້ປະທ້ວງນັດຢຸດງານ. ພວກອ້າຍໄດ້ໄປຮັກສາຄວາມສະຫງົບ. ຄົນງານໄດ້ເລົ່າເລື່ອງຂອງນ້ອງໃຫ້ອ້າຍພັງຢ່າງຍືດຍາວ...”

ກາເວົ້າຍົກແສງຕາຂຶ້ນມາ...

“ອ້າຍສຸດທີ່ພາກພູມໃຈ ເມື່ອຄົນງານໄດ້ເລົ່າສູ່ຟັງ ເລື່ອງການອົດຕາຫຼັບຂັບ
ຕານອນຂອງນ້ອງ ເພື່ອກຽມການປະທ້ວງ! ໂດຍສະເພາະກໍແມ່ນການຕິດຕາມ
ຍຶດເອົາໄມ້ທ່ອນໝີພາສີ ຊຶ່ງມີກອງທະຫານຂອງຮ້ອຍເອກພວງຄຳຄຸ້ມກັນໄວ້.
ຄົນງານເຂົາໂສກັນວ່າ: ພາຍຫຼັງຊຶ່ງເຖົ້າແກ່ຊົງໂຕນໝີຂ້າມຂອງ, ນ້ອງມີສິດ
ເຕັມຕົວທີ່ຈະເປັນເຈົ້າຂອງໂຮງເລື່ອຍສືບຕໍ່ໄປແຕ່ນ້ອງຊ້ຳພັດມອບຊັບສິນ
ສ່ວນນີ້ໃຫ້ແກ່ອຳນາດການປົກຄອງໃໝ່! ນ້ອງໄດ້ສ້າງກຸສົນອັນຍິ່ງໃຫຍ່ທີ່ສຸດ
ແລ້ວ! ກາເວົ້າ...ຄວາມຫຼັງທີ່ຂົມຂຶ້ນທັງໝົດຈົ່ງລືມມັນເສຍເຖິດ...”

ນາງແກວ່ງຫົວວິດໆສະແດງອາການປະຕິເສດ...

“ເວລາໂຕນເຂົ້າປ່າໄປນຳແນວລາວຮັກຊາດນັ້ນ, ອ້າຍອຸກອັ່ງຄັ້ງແຄ້ນ
ຈົນກິນບໍ່ໄດ້ນອນບໍ່ເປັນ. ອ້າຍຄິດເຫັນແຕ່ການລ້າງແຄ້ນ! ວັນເວລາ, ການ
ປະຕິວັດໄດ້ສຶກສາອົບຮົມ ສິ່ງທີ່ບໍ່ເຄີຍຮູ້ອ້າຍກໍຮູ້. ຄວາມຈິງແລ້ວພວກເຮົາ
ຕ່າງກໍຕົກເປັນເຄື່ອງມືຂອງພວກອາດຍາສິດນາຍທຶນທັງໝົດ. ຊາວບ້ານນາ
ພວກເຮົາເພົາຜານປ່າໄມ້ດົງດອນເພື່ອລາຍໄດ້ພຽງເລັກໆນ້ອຍໆ ໂດຍບໍ່ຄິດ
ເສຍວ່າ ພວກຂຸດຮີດເຂົາໄດ້ປຸ້ນສະດົມ, ສ້າງຮັ່ງຄູນມີຫຼາຍພຽງໃດ. ເຖິງ
ຢ່າງໃດ ການປະຕິວັດກໍໄດ້ທັບມ້າງມັນຖິ້ມໝົດແລ້ວອັນສິ່ງບໍ່ດີທັງມວນນັ້ນ.
ກາເວົ້າ... ອ້ອມແຂນຂອງອ້າຍ, ອ້ອມອົກຂອງອ້າຍຍັງວ່າງສຳລັບນ້ອງ...”

ສຽງສະອິ້ນຂອງນາງດັງແຮງຂຶ້ນ.

ພູເຂົາກໍ່ມີລົງຈັບເອົາຕຸ້ມນົກຂຶ້ນມາແລ້ວກ່າວວ່າ:

“ມາເຖິດກາເວົ້າ ມາພ້ອມກັນປ່ອຍນົກ... ເບິ່ງແມ້! ພວກມັນສິ່ງຊອມ,
ຄອງຄອຍໃຫ້ນ້ອງແລະອ້າຍມອບອິດສະຫຼະພາບໃຫ້ມັນຢູ່ໃດ້. ຫຼາຍປີດີດັກແລ້ວ
ເດທີ່ພວກເຮົາບໍ່ໄດ້ຮ່ວມກັນປ່ອຍນົກ. ເວລາຢູ່ໃນປ່າ, ຍາມບຸນປີໃໝ່, ອ້າຍ
ກໍຍັງໄດ້ປ່ອຍນົກທຸກໆປີ, ພ້ອມດຽວກັນອ້າຍຍັງໄດ້ຝາກຄວາມເວົ້ານຳນົກ,
ຝາກຄວາມມາຫານ້ອງວ່າ: ອ້າຍຮັກນ້ອງຄົນດຽວ!”

ພູເຂົາຈົກເອົາແພມົນສີຂາວອອກມາຈາກຖົງເສື້ອເພື່ອເຊັດນ້ຳຕາທີ່
ໄຫຼລືນອາບສອງພວງແກ້ມທີ່ແດງເຮື້ອ. ພໍແຕ່ມາບເຫັນແພມົນນ້ອຍຊຶ່ງແມ່ນ
ສີມີການແສ່ວຂອງຕົນ, ກາເວົ້າກໍບັນຊາອາລົມຂອງຕົນບໍ່ໄດ້ ນາງໄດ້ຖະຫຼາ

ຕົວເຂົ້າສູ່ອ້ອມອົກທີ່ຜິງຜາຍ ແລະ ອົບອຸ່ນຂອງເຂົາ.

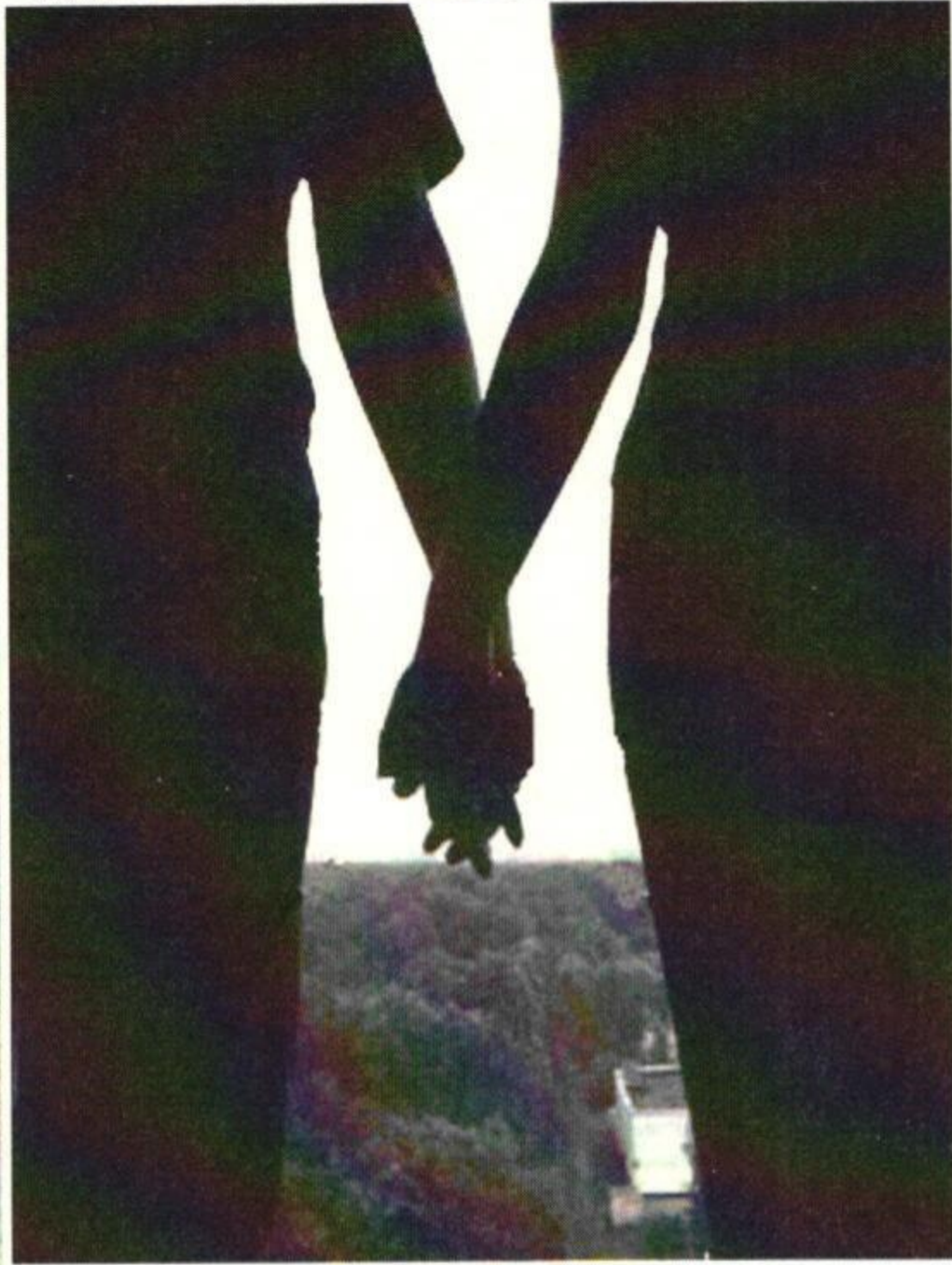
ບາດແລ້ວ, ນົກເຂົາຄູ່ໜຶ່ງກໍໄດ້ບິນຂຶ້ນ.

ທັງສອງແລ່ນໄລ່ຕາມເງົາບົກຄູ່ນັ້ນໄປໄລຍະໜຶ່ງກ່ອນຈະຢຸດແນມເບິ່ງ
ໜ້າກັນ.

ດວງຕາທັງສອງຄູ່ມີແສງປະກາຍແຫ່ງຄວາມສຸກ ແລະ...

ຂຽນເດືອນເມສາ 1980

“Kavao, know that these two birds will meet with happiness when they fly into the sky of love under the sunlight of hope.” These were the words that Phukhao spoke to her when he held the birds, taking them from their cage, and rubbing their wings lightly before freeing them to flutter their wings and head up towards the sky.”

Freeing Birds

 Translated by Peter Koret

With the coming of the fifth month, the weather is hot, and the sunlight burns. The sandy banks of the river pass by the foot of the village and stretch far away into the distance. Naked children run playfully along the banks, teasing and chasing one other with handfuls of sand ready to be thrown. They jump with a great splash into the river to play in its cool clear water.

Dry winds stir in the sky, carrying with them great heat. Red and green kites shake and tremble in the broad expanse of sky, blow about by the wind.

Once again Kavao¹ has returned to these sandbanks. Every year, how compelled she feels to come here during Songkhrane day². She brings with her a birdcage, as she did on her previous visit a year earlier. Inside the cage is a pair of doves, one male and one female.

(1) Kavao: The name of the heroin, the literal meaning of which is a type of blackbird, known as the Malayan Koel.

(2) The traditional Lao New Years, during the month of April.

She walks along the sandbanks, and sees the children running about teasing one another. She gazes at the water, watching how it reflects the sparkling sunlight. She can see two kites that hover above in the sky. And how much she misses him.

She remembers that on this very day she stood at his side, but that is already several years into the past. As for today, her loneliness is her only friend.

When she and he were still children, they also have run and played along these riverbanks. She remembers how they used to bathe in the river together with the buffaloes until it came time to drive the buffaloes back into their stables. On days with a good strong wind, they would bring their kites out to fly. Once, she had broken down in tears because of his cruel teasing. He had cut the string to her kite, and she watched as it disappeared with a gust of wind. Time itself had passed by, similar to the current of river, and had left her with only pictures of the past, memories that to this day tugged tight at her heart.

Kavao could not forget how the two of them had experienced love for the first time in the early days of their youth. Both had walked together on these very sandbanks throwing sand and water at one another, and building chedis out of sand for the new years celebrations³. Now, every year when she freed a pair of birds, she could not help but feel that both of them were accumulating merit by such practice⁴. It taught her to appreciate the importance of peace and love as a source of hope. These are the qualities that gave strength and stability to Kavao and the man that she loved.

“Kavao, know that these two birds will meet with happiness when they fly into the sky of love under the sunlight of hope.” These were the words that Phukhao spoke to her when he held the birds, taking them from their cage, and rubbing their wings lightly before freeing them to flutter their wings and head up towards the sky.

However, all of the merit they had once built together and all of the dreams the two of them had dreamed had been destroyed. Once they had drawn a heart out of sand on the banks of the river, and it had been washed with the coming of waves. No different than

(3) It is a Lao custom to build chedis or stupas out of sand during this holyday as a form of religious worship.

(4) It is believed that by making merit together in such a fashion that the lovers will continue to be a couple throughout this and future different life-times.

this heart then were their own dreams, which had disappeared with the passing of time. All that was left in their place was longing the remembering of the past that she felt so tightly in her heart.

They both were the children of farmers. They live their life amidst the smell of mud and the stink of buffaloes, in a country village surrounded by wind and sunlight and streams and forests and mountains.

And then the forests had been cut down by the capitalists at the saw mill, who had changed the face of nature. The mountains of the forest, that had once been so green and verdant, now were completely bare. The owner of the saw mill and Captain Phuangkham⁵, a powerful man of great influence in the region, met on a regular basis with the village headman, discussing business. Cutting wood and transporting logs was a lucrative enterprise, bringing in good profits. More than a few of the young men in the village had given up their work in the fields to serve as hired help, selling their labor. Phukhao⁶ was the man who drove the truck that transported the logs from the forest to the mill in the outskirts of the city.

The earnings of the village headman had become so great it was hardly believable. Each time that the owner of the saw mill came to his house together with Captain Phuangkham, the village headman would bend over backwards in order to welcome them in proper fashion.

"Woman, hurry up and take the chickens to boil."

"Son, go and buy a bottle of Whiskey at Aunt Pheang's store for your father."

"Kavao, hurry up and get the water ready. The owner of the mill and the Captain are paying us a visit."

These words were no less than the orders of the village headman. Everybody hurried about in great confusion. It fit the old adage that says: "When an elephant enters the field, it is the same as when the noblemen enter the village."⁷ During each visit, the mill owner would typically come with some kind of present to give to the

(5) The author makes use of this character to illustrate the corruption of the Lao Military.

(6) The boyfriend of Kavao, whose name means "mountain."

(7) When an elephant enters a rice field, it can cause great devastation as a result of its size and power. One must be equally fearful of nobility, who have great power over the lives of commoners.

ຂໍໂທດຫຼາຍໆ

ປຶ້ມຫົວດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ສາມາດນຳ
ມາເຜີຍແຜ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກຍັງບໍ່
ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເຜີຍແຜ່
ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ...

ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ